

Dossier pedagògic

La cuina dels materials amb Ona Orozco

Flammulina Velutipes

Museu del Disseny
de Barcelona

Organitzat per:

apropa
cultura una porta
a la inclusió

Ona Orozco i Joan - Maig 2023

La cuina dels materials.

Una exploració sobre reciclatges afectius

Taller pràctic per facilitar a les educadores socials de l'Associació Apropa Cultura el treball d'arts plàstiques amb persones en situació de vulnerabilitat, en el Disseny Hub Barcelona. Impartit el 13 de maig de 2023 en el marc "Natura Endinds".

La cuina es converteix en un taller de creació a on podem explorar textures, olors, colors que ens traslladin emocions. La formació finalitza proposant el Diari de camp com un recurs ampli d'expressió plàstica i personal. Finalment, el taller es complementa amb la visita "Objectes comuns. Històries locals, debats globals".

A través d'aquesta experiència s'invita a la reflexió sobre innovacions en el disseny des de la perspectiva dels materials.

Objectius

Transmetre coneixement sobre els materials perquè educadors socials i psicòlegs puguin incorporar en el treballar amb els seus grups.

Fer perdre a la manipulació de la matèria a l'entorn domèstic.

Introduir formats plàstics originals que reforcin la creativitat dels usuaris.

Parts de la sessió

El taller té una durada total de 4h i es desenvolupa en dues parts:

La primera part inclou:

Breu presentació

Exercici individual "Percepció dels materials"

Presentació "Matèria endinds"

La segona part inclou:

Pràctica en grups "La cuina dels materials"

Tancament del taller

Presentació de les peces exposades a "Objectes comuns. Històries locals, debats globals"

Percepció dels materials

Comencem amb una breu dinàmica. L'objectiu és que es familiaritzin amb les propietats sensorials dels materials. Què suggereixen els colors, les textures, el tacte, l'olor? Influeix els materials en com ens sentim?

Es tracta d'un exercici experimental de curta durada a on s'invita a fer una composició "moodboard" sota la consigna descriu el teu espai de treball. Poden expressar les sensacions a través de la tria de materials i la seva composició en l'espai.

La intenció és fer present que els materials influeixen més del que en som conscients.

Material utilitzat: mostres de fusta tractada, fusta natural, metall, vidre, goma, silicona, cera, plomes, carta de vidre, vellut, tèxtil hologràfic, paper de bombolles, seda, suro, petxines, cristalls, tèxtils, plàstics reciclats, cartons, espumes, fulles, etc.

Foto dalt i baix. Propostes compositives de les participants

onaorojoan@gmail.com
www.onaorojoan.com
Linkedin: Ona Orozco i Joan
IG: @ona_orojoan
(+34) 666 71 92 11

Foto dalt. Proposta compositiva d'una participant
Foto baix. Materials proposats per descriure l'espai de treball

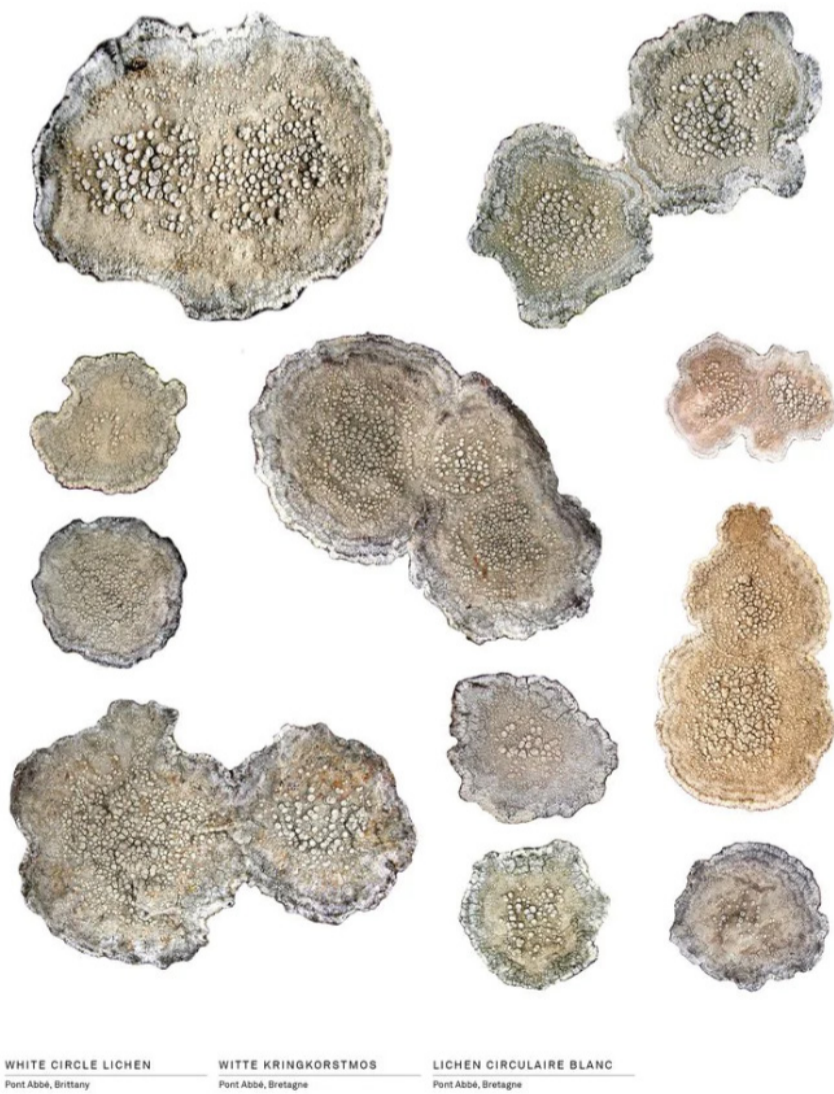
Matèria endins

La formació contínua mostrant diferents casos d'inspiració d'artistes i dissenyadors que tracten la materialitat des d'una perspectiva innovadora. A través de la tria de materials, les formes o les tècniques la materialitat no és passiva, sinó que narra històries.

Els diferents projectes es presenten des d'una visió dolça, primitiva, tensa, ètica i fluida. Hi troben peces com: Two Blocks Chair – Six N.Five and Artur de Menezes, Botanica – Forma Fantasma, Living surfaces – Lizan Feijsen, Contagion advertisement – Steven Soderburgh's Contagion, Agro – Berta Daina, Urine Ware – Sinae Kim, i Cocoa – Paula Nerlich.

La intenció és mostrar projectes reflexius a on els materials són protagonistes perquè se'n fa un ús no habitual, que inicialment semblaria impossible. En aquests, la materialitat va canviant, ja que es transforma i muta. Com també passa amb les persones.

A partir de les experiències dels materials es poden crear objectes, que al mateix temps poden ser un contingut simbòlic.

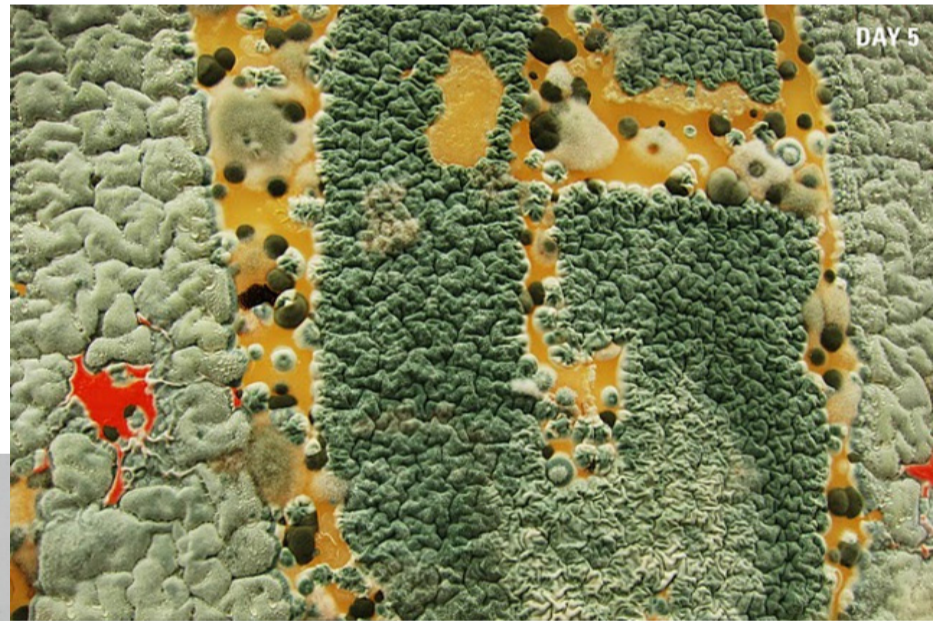
Foto dreta i esquerra. Projecte Living surfaces de l'artista Lizan Feijsen.

onaorojoan@gmail.com
www.onaorojoan.com
Linkedin: Ona Orozco i Joan
IG: @ona_orojoan
(+34) 666 71 92 11

Foto dalt. "Two Blocks Chair" de l'estudi d'art digital Six N.Five i el dissenyador Artur de Menezes
Foto baix. Obra de l'artista Eva Fàbregas

onaorojoan@gmail.com
www.onaorojoan.com
Linkedin: Ona Orozco i Joan
IG: @ona_orojoan
(+34) 666 71 92 11

Foto dalt. Projecte "Sea Chair" de Studio Swine
Foto baix. Pigment creat per bactèries i projecte "Contagion
advertisemet" de Steven Soderburgh's Contagion

onaorojoan@gmail.com
www.onaorojoan.com
Linkedin: Ona Orozco i Joan
IG: @ona_orojoan
(+34) 666 71 92 11

Foto dalt. Projecte "Cocoa", de la dissenyadora Paula Nerlich
Foto esquerra. Projecte "Agro" de la dissenyadora Berta Daina

onaorojoan@gmail.com
www.onaorojoan.com
Linkedin: Ona Orozco i Joan
IG: @ona_orojoan
(+34) 666 71 92 11

Foto dalt. Cultiu de cel·lulosa bacteriana de la dissenyadora Suzanne Lee
Foto esquerra. "Growing Lab" de l'Officina Corpuscoli

Aglutinant	Additiu	Solvent
Gelatina triturada	Patates Chips	Aigua

Mostra 57/63

juliol, 2019

Homenatge a les patates i el vermut espontani.

Aglutinant	Additiu	Solvent
Gelatina triturada	Moluscos, 10 crustàcis	Aigua

Mostra 60/63

juliol, 2019

Prova de conglomerat bioplàstic amb la paella recent acabada.

Aglutinant	Additiu	Solvent
Fibres d'enciam	-	-

Mostra 23/63

20 de juny 2019

Intento fer un monomaterial radical amb l'ensalada fresca d'estiu. Lleugeresa pura.

Aglutinant	Additiu	Solvent
Midó mango	Pell de mango	-

Mostra 26/63

juny, 2019

La seva pell fosca, demanava a crits ser manipulada.

Pràctica en grups “La cuina dels materials”

Se'ls invita a fer que experimentin amb la transformació de la matèria. La pràctica comença introduint tècniques simples d'elaboració de biomaterials a l'espai domèstic com: triturar, trenar, deshidratar o cuinar.

Es proposa transformar el Museu del Disseny en un taller de creació. S'explora per grups l'elaboració d'un únic material a partir de residus orgànics que ells mateixos han portat prèviament. Per tal d'elaborar aquest material, se'ls reparteix un Diari de camp que inclou receptes de biomaterials.

Una vegada elaborat, cada grup explica el material resultant. Presentant el nom, els ingredients i les seves percepcions durant el procés de creació.

La intenció d'aquesta pràctica és experimentar com fàcilment els espais quotidians es poden transformar en tallers – laboratoris de creació. A la vegada, que prenguin consciència de la seva capacitat per fer coses.

Material necessari: diferents ingredients de l'espai domèstic: closques d'ou, pells de fruita, embalatges, glicerina, agar-agar, llibres, llegums, fulles, espècies, café, kombutcha, xampinyons, pectina, paper de forn.

Estris d'elaboració: batedora, planxa elèctrica, bàscula, deshidratador.

onaorojoan@gmail.com
www.onaorojoan.com
Linkedin: Ona Orozco i Joan
IG: @ona_orojoan
(+34) 666 71 92 11

Fotos. Experimentació durant "La cuina dels materials"

Tancament taller

Se'ls pregunta si creieu que els materials poden donar possibilitats de treball i com podrien relacionar aquesta experiència amb el seu entorn laboral, ja sigui en caràcter reflexiu com pràctic.

- _ Com ho han viscut
- _ Com s'han sentit davant del repte plantejat
- _ Si aquest tipus de relacions i activitats poden tenir relació amb la vostra feina

“Objectes comuns. Històries locals, debats globals”

Se'ls pregunta si consideren que els materials poden donar possibilitats de treball i si és així, com poden relacionar aquesta experiència amb el seu entorn laboral, sigui a nivell reflexiu o pràctic.

Se'ls hi explica que experimentar des dels marges no és una bogeria. La curiositat està aportant molta innovació en l'àmbit del disseny i les arts, però també en com ens relacionem amb l'entorn. Per exemple, les peces que conformen l'exposició “Objectes comuns. Històries locals, debats globals” mostren com la innovació tecnològica a través de nous materials ha comportat nous paradigmes per a les societats.

Currículum

Ona Orozco i Joan
1997 - Barcelona

Actualment treballa en el sector de biotecnologia fent recerca en desenvolupament de productes utilitzant la tecnologia del biomaterial miceli (Mogu Srl, Itàlia). Anteriorment, va tenir l'oportunitat d'endinsar-me al món dels materials emergents gràcies al Màster Design Through New Materials a l'Universitat Elisava (2020-21). L'Ona Orozco i Joan gaudeix quan el disseny convergeix amb la cultura i l'art. En aquest sentit, va tenir el plaer de viure l'experiència de produir una peça matèrica en el marc de la Sala d'Art Jove 2020, amb el projecte "Entorns del transciclatge" (2020-21). Menció en Investigació Aplicada a un Projecte de Disseny a TGRAF ISEC Lisbon Research Center i la Llicenciatura en Disseny a EINA, Escola de Disseny i Art

onaorojoan@gmail.com

www.onajoan.com

Linkedin: Ona Orozco i Joan

IG: @ona_orojoan

(+34) 666 71 92 11